

บทความ(ความคิดสร้างสรรค์)

นำเสนอเมื่อ : 8 ส.ค. 2552

ความคิดสร้างสรรค์

โดย..... เอนก รัศมี ศน. สพท.ลพบุรี เขต 1

ความคิดสร้างสรรค์ (Creative Thinking)

อาจนิยามได้หลายลักษณะด้วยกันคือเป็นการค้นคิดสิ่งประดิษฐ์หรือวิธีการใหม่ๆ จากการศึกษาทดลอง ทำให้จินตนาการเป็นจริงขึ้น เป็นความคิดอเนกนัย ซึ่งเป็นความคิดที่กว้างไกลสลับซับซ้อน มีหลายแง่มุม หลายรูปแบบ ความคิดในลักษณะนี้จะนำไปสู่การคิดประดิษฐ์สิ่งแปลกใหม่ หรือแก้ไขปัญหาต่างๆ ได้สำเร็จเป็นจินตนาการหรือความฝัน ซึ่งมีความสำคัญกว่าความรู้ และเป็นบ่อเกิดของการแสวงหาความรู้มาพิสูจน์ จินตนาการ หรือทำจินตนาการให้เป็นจริงเป็นความรู้สึกที่ไว เขาใจอะไรได้เร็วแม่มจะเป็นเรื่องยากและซับซ้อน มีปฏิกิริยาหรืออารมณ์รวมกับเรื่องนั้นๆ

บทบาทและความสำคัญของความคิดสร้างสรรค์

มนุษย์เราโชคดีที่ธรรมชาติสร้างให้มีพลังความคิดสามารถ ๔ ประการคือ ความสามารถในการรับความรู้ (adsorbknowledge) ความสามารถในการจดจำและระลึกถึงความรู้เหล่านั้นได้ (memorize and recall knowledge) ความสามารถในการให้เหตุผล (to create)

ลักษณะของบุคคลที่มีความคิดสร้างสรรค์

จากการรวบรวมผลการศึกษานักจิตวิทยา
ซึ่งค้นคว้าเรื่องความคิดสร้างสรรค์ เช่น มาสโลว์ (maslow) สตาร์คเวทเซอร์
(Starkweather) และครอปลีย์ (Corpley)
พอสรุปลักษณะของบุคคลที่มีความคิดสร้างสรรค์ได้ดังนี้คือ
คนที่มีความคิดสร้างสรรค์
จะเป็นตัวของตัวเองผู้ที่มีความคิดริเริ่มจะไม่ยอมคล้อยตามความคิดเห็นของผู้
อื่น ๆ ใต้ง่าย ๆ และจะมีความมานะบากบั่นอย่างยิ่ง

ในการเรียนให้เด็กมีความคิดสร้างสรรค์
ครูจะต้องพัฒนาตนเองให้เป็นคนที่มีความคิดสร้างสรรค์เสียก่อน
ต้องแสวงหาความรู้ใหม่ๆ ตลอดเวลา
ฝึกคิดฝึกจินตนาการกล้าคิดค้นวิธีสอนใหม่ ๆ ที่น่าสนใจ และพัฒนาวิธีการ
ทำงานของตนเองให้เหมาะสมกับการเจริญเติบโตของเด็กและความก้าวหน้า
ทางวิชาการด้วย
ครูควรมีความรู้ในเรื่องความคิดสร้างสรรค์ซึ่งสามารถพัฒนาให้เกิดประโยชน์
ต่อนักเรียนและต่อสังคมได้
ครูควรเปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงความคิดใหม่ ได้ศึกษาหาความรู้
สำรวจ และทดลองในสิ่งที่เขาสนใจ ให้คำแนะนำเกี่ยวกับแหล่งความรู้ต่าง ๆ
และให้ความรัก เอาใจใส่นักเรียนอย่างแท้จริงถึงและ
การสร้างความคิดสร้างสรรค์ในนักเรียน และ
ครูจะประสบความสำเร็จมากน้อยเพียงไรขึ้นอยู่กับความคิดสร้างสรรค์ของ
ผู้บริหารโรงเรียน ผู้บริหารระดับการศึกษาสูงด้วย
ผู้บริหารที่ส่งคมต่อการ จะต้องเป็นผู้ที่สามารถริเริ่มสิ่งใหม่ๆ
ที่เกิดประโยชน์ต่อส่วนรวมและเพื่อความสำเร็จของตนเอง
เพื่อผู้ใต้บังคับบัญชาหรือผู้ร่วมงานจะได้ปฏิบัติตามและเกิดความกระตือรือร้น
ที่จะสร้างสรรค์สิ่งใหม่ๆ บาง

ส่วนหลักการส่งเสริมการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ให้ แก่ผู้บริหารสถานศึกษา

ผู้มีเอตทัคคะในเรื่องความคิดสร้างสรรค์ เช่น แมคเคนซี และคอร์รี่
(Mackenzie and Corey)

ได้เสนอแนวทางในการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของผู้บริหารไว้ดังนี้ คือ

๑. ผู้บริหารไม่ควรยึดมั่นกับวิธีการบริหารอย่างใดอย่างหนึ่งตลอดไปในชีวิต
จัดการบริหาร

๒. พยายามค้นหาแนวทางปฏิบัติที่ดีกว่าและที่ใหม่กว่าเสมอ
โดยไม่ผูกพันอยู่กับความจำเจ

๓. รู้จักฟัง อ่าน และวิสาสะกับผู้บริหารคนอื่นๆ ในระดับเดียวกันหรือสูงกว่า
เรียนรู้การคนพบ การทดลองสิ่งแปลกๆ ใหม่ ๆ
ที่ให้ประโยชน์ต่อการนำไปประยุกต์ใช้ในการบริหาร

๔. หมั่นตรวจสอบประสบการณ์ และการฝึกอบรมของตนเอง
เพื่อหาจุดอ่อนและพยายามชดเชยจุดอ่อนนั้นด้วยการศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม
อย่างจริงจัง

๕. พยายามวิเคราะห์พฤติกรรมกรรมการบริหารของตนเสมอ
การวิเคราะห์พฤติกรรมของตนจะช่วยให้เข้าใจธรรมชาติของตนได้ดีขึ้น

๖. วิเคราะห์เหตุแห่งพฤติกรรม
หรือเหตุแห่งการตัดสินใจเพื่อการแก้ไขพฤติกรรมกรรมการบริหารงานให้สร้างสรรค์
ยิ่งขึ้น